

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Gr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Angol józanság

A pénzügyi javaslatok tárgyalása nyomán támadt lelki megnyugvás jóleső érzésébe hatványozott erővel esendül bele az a kellemes akkord, amely az angol alsóház üléséről hangzott el a napokban felénk.

Az angol parlament tagjai közül nem egy tekintélyes politikus hangoztatta a trianoni békeszerződés ratifikálásával kapcsolatban azt a komoly meggyőződését, hogy a magyar béke tarthatatlan, s végrehajtásánál figyelemmel kell lenni arra, hogy ilyen béke mellett Magyarországtól nem követelhető kártérítés. Jól eső hangok, vigasztaló megállapítások ezek a magyar fül számára. A világ legkevésbé lobbánékony természetű népe, a kalmaridegségéről ismeretes Anglia megfontolja, meghányja-vevi előbb, azt, amit kimondani készül s nem szokott érzelmi motívumok hatása alatt világpolitikát osinálni. Ha Anglia találja tarthatatlannak a magyar békét, ha Anglia mondja, hogy Magyarország nem fizethet kártérítést, bizonyára több hitelt ad annak a nagyvilág, mintha Románia vagy Szerbia az ellenkezőjét üvölti.

De nem azért szegeztük le most itt ezeket, mintha vérmes reményeket fűznénk az angol kijelentésekhez. Tudnunk kell, hogy a mi igazunkat elismeri, mert el kell ismernie a világ minden kulturnemzetének, — még annak is, akivel szemben álltunk a világháborúban. De nem ismerik el és sohasem is fogják elismerni azok az alacsony kulturájú balkáni mar-talócok, akiknek zsákmányul dobták oda Magyarország ezeréves testét a protektorok. *Nekünk magunknak kell a magyar igazságot kézzelfogható és érezhető módon elismertetni velük.* Ahoz pedig nagy felkészülésre és hatalmas anyagi és erkölcsi erőre van szükségünk.

Az angol józanság elhangzott szava csak arra lehet jó nekünk, hogy fokozza önmagunk iránti bizalmunkat, erősítse a tagadhatatlan igazságba vetett szent hitünket. Hogy tudjuk, lássuk és érezzük: mennyire nem vagyunk egyedül rendíthetetlenül erős, tántoríthatatlanul szilárd meggyőződésünkkel, s annál nagyobb áldozatkészséggel, annál több komolysággal és elszántsággal készülünk el a feltámasztás dícsőséges munkájára. Amit gyöngeségünk és aléltásunk óráiban magunk engedünk ki kezünkől, azt most már csak hatalmas, duzzadó erővel és halálos komolysággal tudjuk ismét visszaszerezni. Az angol parlament szava örök figyelmeztetés gyanánt kell, hogy benne-zugjon a fülünkben mindaddig, amíg önmagunk iránti tartozásunkat becsülettel le-

nem róttuk s vissza nem állítottuk teljes nagyságában Szent-István király ezeréves birodalmát!

Az új adótörvények súlyos és nyomasztó terheket raknak minden magyar honpolgár vállára és erősen próbára teszik gazdasági teherviselőképességét. Kétségtelenül sok az, amit az állam követel tőlünk. De meg kell gondolnunk, meg kell szivlelnünk, hogy mindenünket elveszthetjük, mindenünket kockára tehetjük

akkor, amikor vonakodunk nagy és kemoly áldozatokat hozni az ország talpraállítása érdekében. A gazdasági megerősödés, az állam hitelének és fizetőképességének szilárd alapokra való új lefektetése legelső feltétele a haza jövőendő feltámasztásának is, meg a magunk egyéni boldogulásának is.

Az angol józanság e most elhangzott megnyilatkozása tegyen igazán józanná és megfontoltá minden magyar embert!

A belpolitika eseményei

A pénzügyi tanács ülése - A munkásság ellátása A Beniczky-ügy

Budapest, ápr. 29. A legutóbb megválasztott pénzügyi tanács szombaton délelőtt tartja legelső ülését. *Hegedüs Lőránt* pénzügyminiszter ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— Az első ülés nyilvános lesz s azon én fogom üdvözölni a pénzügyi tanács nagyevű elnökét, *Wekerle Sándort*. Azután zárt ülést tart a tanács, amelyen a *Telészky János* által kidolgozott pénzügyi javaslatokkal fog foglalkozni, melyek között legfontosabb a hadikölcsönkötvények sorsa és az angol adósságok visszafizetésének módja. Remélni szeretném, hogy sikerülni fog Angliával a franciákhoz hasonló egyezséget kötni. A pénzügyi tanács fogja megvitatni azokat a módokat, amelyek a hadikölcsönügy végleges elintézését teszik lehetővé. A két feltétel, amely a hadikölcsönök beváltását fogja maga után vonni, a következő: a megtartott nostrifikálás és az eredeti jegyzés. Azoknak a hadikölcsönkötvény tulajdonosoknak kötvényeit, akik e két feltételnek megfelelnek, 5 százalékos papírosokra szándékozom átváltoztatni, a többi hadikölcsönkötvényt pedig a vagyonválság felősszegéig névértékben fogom elfogadni.

Budapest, ápr. 29. *Hegedüs Lőránt* adórendszere befejezés előtt áll. Még egy nagyobb adónemnek, a forgalmiadónak megállapítása van hátra, s a pénzügyminiszter programja, mely az ország gazdasági talpraállítását célozza, megvalósulás felé közeledik. A forgalmi-adóról szóló javaslatot a jövő héten terjesztik a nemzetgyűlés elé. Más új adó ezenkívül nem lesz Magyarországon.

Budapest, ápr. 29. Az egyik fővárosi lap ma reggeli száma azt írta, hogy a kormány csak a tisztviselőket, hadiözvegyeket, hadiárvákat és rokkantakat vette fel az ellátatlanok kategóriájába, az ipari munkásság nagy tömegét azonban nem. Ezzel szemben *Mayer János* közlelendési miniszter kijelentette, hogy a lapközlemény nem felel meg a valóságnak, amennyiben az ellátatlanok kategóriája még egyáltalán nincs összeállítva s arra csak később kerül majd a sor. Még a jövő gabona-forgalom szabályozása is csak a tárgyalások stádiumában van.

Budapest, ápr. 29. A kormány és a két kormányzópárt hosszas tanácskozás után megállapodtak abban, hogy a Beniczky-ügyet nem engedik kormányválsággá kiéleződni.

Ultimátum Németországnak

— *Páris, április 29.* *Lloyd George* angol miniszterelnök 24 órás ultimátumot intézett Németországhoz, amelyben a legutóbbi javaslatok pontosabb megszövegezését követeli.

Páris, április 29. Francia politikai körök értesülése szerint legközelebb megkezdik a katonai akciót Németország ellen. E célból a kormány fegyveres szolgálatra hívja be az 1908-tól 1919-ig szóló összes évfolyamokat. A Ruhr-vidék megszállását az 1919 ki évfolyam fogja végrehajtani.

Páris, április 29. Franciaország csak az esetben tekintene el a Ruhr-vidék megszállásától, ha Németország a versaillesi békeszerződés értelmében rögtön lefizetne 12 milliárd aranymárkát.

A Tisza-gyilkosság bünpöre

Budapest, ápr. 29. A Tisza-gyilkosság bünperében folytatják *Sztanykovszky* Tibor kihallgatását. Ma délelőtt *Sztanykovszky* súlyos vádakkal illette a Margit körüti katonai fogház vezetőjét.

Tisza István Tudományegyetem

Megemlékeztünk már arról, hogy dr. *barabási Kun József* egyetemi tanár kezdeményezésére a debreceni egyetem tanácsa felterjesztésben kérte, hogy az egyetem a tragikus véget ért nagy államférfiről: gróf *Tisza Istvánról* neveztesse el, akinek az egyetem megalkotásában igen nagy része volt. A kormányzó, mint már jelentettük, készsággel hozzájárult a kegyeletos szándék megvalósításához. Az erre vonatkozó legmagasabb kéziratot a hivatalos lap pénteki száma közli a következőképen:

A magyar királyi vallás- és közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére megengedem, hogy a debreceni magyar királyi tudományegyetem gróf *Tisza István* nevével neveztesse el és a jövőben „Debreceni magyar királyi *Tisza István* tudományegyetem” nevet viselje.

Kelt Budapesten, 1921. évi április hó 11. napján.

Horthy s. k.

Vass s. k.

Merényletek a többtermelés ellen

Nagyon aktuális manapság a többtermelésről beszélni: a földmivelségi minisztertől lefelé a szakközégek légiója ezt a témát nyagatja, de sajnos: a beszéd és cselekedet között óriási távolság van eddig érdemleges sikert kialakítani nem láttunk, sőt az előfeltételek megteremtéséhez is hiányosak az intézkedések. Így aztán nem csoda, ha a célzott eredmény elmarad.

A többtermelésnek a talaj alapos megmunkálása egyik főfundamentuma, amde ehhez elsősorban erő szükségeltetik. Kétféle az az erő, amit ehhez alkalmazni szoktunk és pedig: az állati vagyis igás-erő és a motorikus. Ma még ott állunk, hogy az országunkat ért forradalmak és megszállásokból eredő igaerő veszteségeket teljesen pótolni nincs módunkban, így igénybe kell vennünk a motorikus erőt, amelyre földünk megmunkálásánál az u. n. többtermelés bevezetésénél nagy szerep vár.

Szomorú, de való, hogy az utóbbi eszközöknek nagyon tekintélyes része üzemben kívül hever a gazdaságokban, mert a szükséges fűtőanyagot vagy egyáltalában nem, vagy magas áron tudják beszerezni a géptulajdonosok. Ez a körülmény tragédiáshoz vezet, mert egy olyan országban, mely most, még inkább, mint a megcsúszás előtt, a talaj fokozottabb termelő képességében találja majd a megélhetés és boldogulás alapját.

Szántógépeink tudvalevően különböző teljesítési rendszerűek; a nagyobb egységek többnyire gőzüzeműek, ezeknek tehát köszönni kell, a kisebb típusok benzinnel vagy nyersolajjal tartatnak üzemben. A nagy gőzszántógépek szén hiányában ezidőszent nagyjából állami kénytelenek, a benzingépek működnek ugyan helyenként, de csak ott, ahol a szántató gazda az 5-600 koronás holdankénti költséget megkorkáztatja.

Ezen az állapoton a kormánynak még a legmesszebbmenő áldozatok árán is segíteni kellene és pedig gyorsan.

Érthetetlen, hogy fényüzési cikkek gyártásával foglalkozó üzemeknek tud a szénelosztó bizottság szén juttatni, de ha például a fővárosi közutit vasárnaponként szüneteltetnék, ezzel is segítve volna valamennyire, mert egy napi szénmegtakarítással már ezer holdat meg lehetne szántani, a közönség meg csakhamar beletörődne a vasárnapi szünetekbe, csakugy, mint a nagyvasutaknál; hiszen ezen intézkedések a kenyérelőállítás célját szolgálják, ami az országnak legfontosabb feladata. A villanyvasut üzemének korlátozása legfeljebb a részvényeseket rövidítené meg pár millióval.

Juttasson tehát e célra a kormány a hazai bányákból önköltségi árban szén, az importált motorolajok árát pedig mérsékelje szállítási refakciókkal és adók leengedésével mindaddig, míg ezeknek behozatali és termelési viszonyai nem javulnak. Így ezután a gazdának is módjában lesz a többtermelés érdekében dolgozni. Ha azonban ez irányban nem történik bármi módon gyors intézkedés, s az alkotó munkát a kormány nem támogatja, akkor tényleg merényletet követ el a többtermelés ellen.

Egy másik, kiváltképpen a kisgazdák számára tapasztalható indolens és merényletszámba menő jelenségről is szólnék. Amit saját szememmel láttam, azt írom itt le. Ez tulajdonképpen még szomorúbb, mint az előző eset, de vigasztaló is egyszerre, mert nem általános, hanem csak szórványosan előforduló dolog.

Láttam t. i. itt a város határában olyan rozsvetést, amit „bóles” gazdája az őszön nem vetett, hanem csak az előző termés kihullott magyából, vadon kelt. Eppen jelenlétben boronálta most tavaszkor a vetést hanyag gazdája, aki feddő megjegyzésemre nagy okosan azzal vélt megfelelni, hogy ez az ő szerinte előnyös véletlen neki 2-3 mázsás termést fog adni holdanként!

Láttam továbbá Debrecenből Püspök-ladány felé utazva kitűnő fekete földön a vetésnek egy talán Ázsiában divó módját: ugyanis a múlt évi tarlóra reászórták az árpát és zabot s azt úgy a hogy alászántva, a vetési munkát befejezték. Hogy ezek az együgyű emberek csak féltermést és azt is hitványt aratnak, az kétségtelen. Ez esetekben a több-

termelés elleni merényletet maguk a gazdák követték el. Az ilyen elítélendő szokások elterjedése ellen hatósági beavatkozással, a nép felvilágosításával kellene szerény nézetem szerint védekezni.

Kemptoner Ernő,
jóságigazgató.

Elszakadnak az erdélyi kálvinisták

Budapest, ápr. 29. Nagy Károly erdélyi református püspök Budapestre érkezett, hogy vezető kálvinista körökkel az erdélyi református egyház különválásáról folytasson tanácskozásokat.

Ankét a gabonaforgalom ügyében

Budapest, ápr. 29. A gabona forgalmának szabaddátétele ügyében a gazdasági szakminiszterek külön értekezletet fognak tartani. Ez az értekezlet holnap délelőtt ül össze a földmivelségi minisztériumban, s nagyatyáti Szabó István földmivelségi miniszter elnöke alatt a jövő évi gabonatermés forgalmáról fog tanácskozni.

Zrinyi Miklós és az ország területi épsége

Az Arany János-Társaság és a Keresztény Nemzeti Liga együttes sorozatos irodalmi délelőtti holnap, május 1-én d. e. 11 órakor a vármegyeháza dísztermében dr. Szabó Márton tanár, a liga titkára fog előadást tartani „Zrinyi és az ország területi épsége” címmel. Ez évi május 1-én lesz Zrinyi születésnapjának 301-ik évfordulója és így dr. Szabó, a kiváló történész, Zrinyinek és korának mondhatjuk egyik legalaposabb ismerője kegyeleti adót is ró le, midőn ismereteinek gazdag tárházából épen Zrinyinek, a költő-hadvezér és államférfi emlékének áldoz. Összekapcsolja azt a legaktuálisabb témával, az ország területi épségével, melyről mindenki és mindennap beszél. Ki fogja mutatni, éppen Zrinyi tekintélyére hivatkozva, hogy nem hiu remény, nem ábránd az a mindnyájunkban élő óhaj, hogy — ha pillanatnyilag el is szakítottak tőlünk területeket — ezeket feltétlenül visszakapjuk. Nemesak a fiatalokat, hanem az öregeket is érdekli ez a kérdés. Rávezet bennünket Szabó Márton, hogy nincs olyan öreg, ki meg ne érné a régi Magyarország területének visszaállítását. Jegyek előre válthatók Csáthy- és Antalfynál.

— **Ismeretterjesztő előadások a kath. Népszövetségben.** A Népszövetség vasárnapi vetített és mozgókép előadásai mind nagyobb érdeklődést váltanak ki a közönség körében. A Népszövetség vezetősége fáradságot és áldozatot nem kímélve arra törekszik, hogy az oktatást, erkölcsi nevelést a szépnek kultuszával, a gyönyörködtetéssel karöltve tárja közönsége elé, mely ily módon kellemesen szórakozik és ismeretekre is szert tesz. — A vezetőség főgondját képezi, hogy az előadásokban változatosra és gazdaságra való törekvés mellett a praktikus élet minden ágát vonja körébe, úgy, hogy mindenki meglegye azt, amire szüksége van, vagy ami iránt érdeklődik. Az eddigi előadások a mezőgazdaság és a természettudomány körében mozogtak, a jövő vasárnapi a népismeret és irodalom jegyében folyik le, amennyiben a spanyol Cervantes világhírű regénye *Don Quichote* kerül bemutatásra három felvonásban. E szatirikus regény kitűnő megfilmesítése bizonyára több ízben kacajra is indítja a közönséget. Vetített képekben a spanyol bikaviadalokat fogják bemutatni.

Meg kell említenünk azt is, hogy az előadás alatt a Népszövetség saját zenekara játszik, ami Debrecen egyetlen mozgósínházában sem történik.

Melegen ajánljuk a Népszövetség ezen előadásait a keresztyén társadalom figyelmébe, annyival is inkább, mert a belépődíj is a lehető legolcsóbb: a legmagasabb belépődíj ára 10 korona.

NAPI HIREK

A zsidó

mentálitás csak egyszer, egy percre feledkezett meg magáról, a zsidó városatyja csak egy pillanatig nem ügyelt arra, hogy kik között van, hogy milyen embereknek beszél: s máris kibúj a szög a zsákból, s előállt a második szegedi rabbi. Akinek nem sajnó semmi a szivetjékán, ha Magyarország elcsúfított térképére néz, aki csak mocskolni, becsümpelni tudja a hazát, mely szerinte a „nemzetiségek konglomerátuma volt eddig” s lelkéből fölfakadó spontán örömmel örvendez azon, hogy ma már nem az, mert ma már senkije és semmije sincs. És dicsekszik azzal, hogy a zsidók „jó hazafiak”, mert megszabadították végre az országot nemzetiségeitől... Ez a zsidó lélekletani megnyilatkozás, ez a kozmopolita, becsümpelt gondolkodás cseppet sem lepheti meg a magyart. Nem, mert ismeri eléggé a múltból a vándorpatkánytól halditlárabb nációt. Tudja, hogy csak addig hangoztatja magyarságát, amíg a magyarság soraiban biztosan meghúzódhatik; csak addig tartja magának a hazát, míg az áldozatokat nem kéri tőle, míg megtalálhatja benne aranyáldatának kedvező föltételeit. De galádul megtagadja, hiványul cserbenhagyja, míhelyt önös érdekei szempontjából azt látja jónak... Gál-Grász Jenő csak egyik példánya ennek a hazátlan fajnak, mely ismét egyre hangosabban kezd vicánkolni és cincogni a fejünk körül...

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 5 órakor prédikál Konrád Zoltán segédlelkész. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrád Zoltán segédlelkész, délelőtt 11 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Gencsy Béla segédlelkész, Kossuth-utcai templomban délelőtt 8 órakor ifjúsági istentiszteletet tart Nagy István vallás-tanító lelkész, délelőtt 10 órakor prédikál Kalmár Dániel segédlelkész. délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Mezey Béla segédlelkész. délután 5 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Dr. Révész Imre lelkész. délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Kiss Andor segédlelkész. Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor Andor segédlelkész. délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Kalmár Dániel segédlelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Nagy István vallás-tanító lelkész. Városi szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál Dr. Révész Imre lelkész. Pallagon a Gazdasági Akadémiában délelőtt 10 órakor prédikál Kiss Andor segéd lelkész.

Vasárnapi iskola a szokott helyen és időben tartatik meg.

A Konfirmált Leányok Szövetségében (Egyház-tér 17. szám, ref. egyház tanácssterme) délután fél 4 órakor bibliát magyaráz Nagy István vallás-tanító lelkész.

A róm. kath. templomban holnap vasárnap fél 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék. — Fél 10 órakor nagy mise, utána szent beszéd. — Délután 3 órakor litánia, 6 órakor májusi ájtatosság.

Hétfőn szerdán a gör. kath. templomba, Kedden a temetőbe keresztútjáró körmenet indul, kedvező idő esetén a 7 órai mise után.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Mezei Béla segédlelkész végzi az istentiszteletet. Délután 3 órakor ima.

Májusi ájtatosság. A róm. kath. templomban holnap szombat délután félhatkor veszi kezdetét a szokásos májusi ájtatosság és pedig róza füzér elmondásával. Hat órakor Dr. Lindenberger János prépost plébános szent beszédet tart és tekintettel arra, hogy a „Kath. férfiak euharistikus liga”-ja vasárnap közös szent áldozást tart, szavait első sorban a kath. férfiválaghoz intézi. A liga vezetősége felhívja tagjait, hogy az ájtatosságon teljes számmal pontosan 6 órakor jelenjenek meg, de meghívja erre az alkalomra az egész debreceni kath. férfiválagot. Ájtatosság után a tagok elvégzik a szent gyónást, vasárnap reggel 8 órakor a diákmise alatt lesz a közös szent áldozás, melyet ugyan-csak Dr. Lindenberger János végez.

— **Az Országos Menekültügyi Hivatal „Székely-hangversenye” a Vigszínházban.** Az Országos Menekültügyi Hivatal propaganda osztályának művésznői és művészei május 8-án vasárnap Debrecenben tartanak a menekültek felségélyezésére hangversenyt, amit délután 4 órai kezdettel a vármegyeház dísztermében ifjúsági előadás fog megelőzni. A hangverseny a Vigszínházban este 8 órai kezdettel s pompás műsorral fog rendeztetni. Jegyek a hangversenyre a Vigszínház délutáni helyárai szerint s az ifjúsági előadásra 5 koronáért *Spinger* József kereskedő és *Csáthy* könyvkereskedésében és a *Menekültügyi kirendeltség*en válthatók.

— **Az Arany János-Társaság** rendes havi közgyűlését május 2-án, hétfőn délután 6 órakor tartja a Nemzeti Hitelintézet Rt. helyiségében. Az elnökség kéri a tagok pontos és feltétlen megjelenését.

Sztrájkba léptek Erdélyben az aranybányák munkásai, számszerűen mintegy négyszázra, miután a román államtól három hónap óta sem fizetést, sem élelmiszert nem kaptak.

— **A városi előljáróság.** A tanács megállapította, hogy a városi előljáróság, mely jelenleg ideiglenes jellegű, addig míg az idevonatkozó szabályrendeletet a közgyűlés meg nem alkotja, 75 tagú létszámmal dolgozik. Az előljáróságnak ez idő szerint 3 ügyosztálya van és pedig:

I. Személyi, ipar és iskola mulasztások, dr. **Harsányi Imre** l. o. rendőrkapitány vezetése alatt;

II. Közegészségügyi, közigazgatási és kihágási ügyosztály, **H. Kiss József** t. b. l. o. rendőrkapitány vezetése alatt;

III. Mezőgazdasági, állategészségügyi és vásáruji osztály, dr. **Boldisár Kálmán** t. b. tanácsnok vezetése alatt. A végleges beosztás csak az előljárósági szabályrendelet életbe lépté után fog megtörténni.

— **A számvéviségi irattár.** A számvéviség okmánytára eddig rendezetlen volt. A fontos okmányok és számadási iratok nem voltak egyhelyen. Most a számvéviség rendszeresen összeállított számvéviségi irattárt rendezett be, ami nagyban meg fogja könnyíteni az ügykezelést.

— **A tanonciskola felügyelő-bizottságának új tagjai.** A városi tanács az iparos tanonciskola felügyelő-bizottságába **Blaskovits Mihály** lakatos és **Fazekas Imre** villanyszerelő mestereket választotta be.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága a városháza közgyűlési termében ma délelőtt 9 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlésen **Csókás Sámuel** főispáni teendőkkel ideiglenesen megbízott h. polgármester elnököl.

— **Műve közlemény.** Kérjük azon tagjainkat, kik egyesületünkél „**Sólyom vadász-társaság**” részvényt jegyeztek, a részvények postai meghozatása céljából titkári hivatalunkban megjelenni sziveskedjenek május hó 8-ig. **Titkár: n.**

— **Veszedelemes tolvaj cselédeány.** Egy hajdunánási olvasónk a **Hajdúföld** útján óva inti a közönséget attól, hogy szolgálatába fogadjon egy, magát **Róka Erzsinek** nevező, állítólag Búdszentmihályba való leányt, mert veszedelemes tolvaj. Olvasónk cselédnek fogadta fel s a házában töltött egyetlen éjszakát mindjárt arra használta fel, hogy gazdájától 15 ezer korona értékű ruhát és fémérméket ellopott és azzal megszökött. Az érzékenyen megkárosított uriember feljelentést tett hűtlon cselédje ellen a rendőrségnél, mely elrendelte az enyveskező lány körözését. Ha netalán itt Debrecenben cselédnek ajánlkozik valamelyik olvasónknál, leghelyesebb a rendőrségre bekísértetni.

— **A városi cselédség kérelme.** Megirtuk annak idején, hogy a városi cselédség több kérelmet intézett a városhoz. A városi tanács teljesítette kérelmük azon részét, hogy a városi lovaszok, béresek telente egy-egy tehent, egész éven át pedig két-két malacot tarthassanak a város takarmányán, illetve földjén. Azt is kérték még a lovaszok és béresek, hogy a várostól kapott egyenruházatuk az ő tulajdonukba mehessen át és azokat felhasználhassák szolgálatuk megszűnte után is. A kérelemnek ezt a részét a városi tanács nem teljesítette, miután az általános elv az, hogy a szolgazemélyzet csak használhatja az egyenruhát, de nem az ő tulajdona, hanem ha a város szolgálatából eltávozik, tartozik azt kizsáadni.

— **Öngyilkos kirakat-rendező.** **Csókás Elemér** 42 éves ismert nevű kirakat-rendezőt tegnap délelőtt Varga-utcai lakásán halva találták. A szerencsétlen ember kloroformmal megmérgezte magát. Hátrahagyott levelében szívbjáról panaszodik s mint írja többek közt, öt-hat év mulva úgy is végzett volna velem gyögyithatatlanság szívujára. Csókás hulláját be szállították a kózkórház hullaházába.

— **Árverés a Simonffy-utcai üzlethelyiségre.** Tegnap nyilvános árverés volt a Simonffy-utca 2. szám alatt levő városi bérház 10 számú bolthelyiségre. Az árverésen több reflektáns árverelt, akik közül a bérletet a legtöbbet ígérő **Hausner Salamon** debreceni lakos, kapta meg 10.500 korona évi bér ellenében. Sajnálni való, hogy újra zsidó kapott bérbe egy városi bolthelyiséget.

A hazai ipart pártolja a kormány. A közszállításokat — nagyon helyesen — a magyar iparnak juttatják. Legutóbb a postás személyzet ruházati szükségletének fedezésével is belöldi gyárakat bizott meg a kereskedelmi miniszter, dacára annak, hogy egy millióval kedvezőbb ajánlatot kapott külföldi cégtől.

— **Kulturdélután.** A Szent Erzsébet egyet utolsó kulturdélutánját csütörtökön, május 5-én délután 6 órakor tartja a kath. főgimnázium dísztermében.

— **Üzletnyitás.** Értesitem a m. t. vásárlóközönséget, hogy Csapó-utca 49. sz. alatt május hó 7 ikén szatéc-üzletemet megnyitom. Rak-táron tartok mindenféle élelmiszert és mérsékelt árrban árusítom ki. Szives pártfogást kérek. **Ébert Kornélia.**

Az orosz kommunizmus csődje

Páris, apr. 29. Az összes Oroszországból érkező hivatalos szikratáviratok és nyilvános tudósítások azt bizonyítják, hogy az elmúlt hónap nem csekély meglepetést hozott a világ számára. Az orosz burzsoázia vérmes reményeket fűz most a szovjet-hatalmasok fölfogásának megváltozásához, s maguk egyes kommunista körök is nagy bizonytalanságban vannak emiatt. Találgatják az emberek: lehetséges-e, hogy a bolsevisták kihúzzák a gyilkos tört a kapitalista kormányformát? Európa nemzetközi lovagjai sehogyan sem tudják megérteni: hogyan törhette szét Lenin a kommunista kőtblát, hogyan szállhatott le a Sinai-hegyről és hogyan dobhatta magát ismét tiszteletteljesen az aranyborjú lábához? **Lenin ugyanis azt a kívánságot fejezte ki, hogy a paraszok tulajdonjogát földjeikre Oroszország állítsa vissza,** mire a népbiztosok tanácsa kitará az ország kapuit a mindörökké száműzött kapitalizmus előtt.

Erről a világtörténelmi eseményről számol most be **Kamenew**, Szovjetorszoszág megbízottja a francia újságok hasábjain. Cikkében hűnek bizonyul a kommunista eszmékhez s azt bizonyítja, hogy az idegen tőkere szüksége van Oroszországnak a célból, hogy szétzúzott gazdasági életerejét talpraállítsa. Bolsevista tempóban elmondja, hogy az egyesült kapitalizmusnak sikerült a háboru folyamán egy nemzetközi szervezetet létesítenie Amerika, Anglia, Japán és Franciaország között. Ebben a szervezetben Amerika a legfőbb, a „dicsőséges” Franciaország pedig játéballon Washington és London kezében. A világ többi része környüriüt alkot e hatalmi szervezet körül s a kisebb-nagyobb államok mindnyájan kolóniái a nagyhatalmaknak. Egyik petróleum, a másik szén, a harmadik vas és acélgymart, de gymart valamennyi. Oroszországot természetszerűleg kirekesztették ebből a szindikátusból. Hogy tartatná fönn ily gazdasági érdekszövetség mellett Oroszország szövetségi államformáját és hogy végezhető tovább „apostoli” misszióját? Katonailag Oroszország győztes maradt, **gazdaságilag azonban nagyon mélyre süllyedt,** úgy hogy idegen segítség nélkül teljesen lehetetlen romjaiból kiemelkednie.

Ez az idegen segítség az idegen tőke alakjában kell, hogy jelentkezék nála. Bizonyos, hogy a hatalmak tőkere segítségére siet Szovjetorszozágnak, mert a világpiacon nem nélkülözheti az orosz föld hozamát. Az egész világ meg lenne mentve, ha Oroszországból egy második Egyiptomot vagy Mezopotámiát alkothatna, — de minthogy mi nem akarunk a világ gymartata lenni, nem is erősíthetjük a kapitalizmust mindaddig, amíg proletárállamunk a próbát kiállni tudja...

Igy ír **Kamenew**, de a világ jól láthatja, hogy az orosz kommunizmus sulyos csödbe jutott, amelyből aligha lesz számára más kilábalás, mint a cári Oroszország...

— **Ébredők!** Egyesületünk minden szombaton délután 5 órakor taggyűlést tart, melyen a tagok pontos megjelenése kívánatos.

— **Ügyvédi hír.** Dr. **Gáldy János** ügyvédi irodáját ideiglenesen Széchenyi-utca 46. szám alatt nyitotta meg.

— **Gál Jenő „elszólása”.** A főváros legutóbbi közgyűlésén történekről a „Szózat” munkatársa megkérdezte dr. Wolf Károlyt, a keresztyén községi párt elnökét, aki a következőket mondotta:

— A külföldi liberális sajtóban mindinkább az a meggyőződés jut kifejezésre, amit Benes külügyminiszter is hangoztat, hogy Középeurópa békéjét csak az biztosíthatja, ha Magyarországon újból uralomra segítik a nyugati demokráciát, Gál Jenőnek szerdán elhangzott és utóbb meg-bánt, de kétségtelenül **leleplezett** fölfogása a nemzetiségi kérdés megszüntetéséről bizonyítja, hogy mért akarja Benes uralomra segíteni nálunk a nyugati demokráciát. A nyugati demokrácia uralomra jutását akarja a trianoni béke is, és ők most mint engedékeny jó fiuk kínálják föl magukat a nagy- és kisantantnak. Ebből a faji érzésből látható, hogy a zsidó faj nem érti meg a magyar nép pszichéjét, neki nem fáj Erdély, a Felvidék és a Délvidék elvesztése. Menekült véreinknek és a keresztyén magyarságnak be kell látnia, hogy mennyire létfontós a keresztyén és nemzeti irány támogatása.

— **Magyar-lengyel áruforgalom.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara érdekelt-ségének tudomására hozza, hogy a lengyel kormány az árucserforgalmi egyezményt folyó évi március hó 30-án ratifikálta. Az egyezmény alapján lebonyolítandó forgalom nyilvánartssa és az érdekelt lengyel körökkel szorosabb kapcsolat létesítése céljából a m. kir. Keresk. Múzeum Áruforgalmi Irodája képviselőjét, **Ehler Antal** Varsóba kiküldte. Az egyezmény értelmében adandó ajánlások, illetve utalványok kiállítására kizárólag, a m. kir. Keresk. Múzeum Áruforgalmi Irodája jogosult. Beutazási, illetve átutazási látmozások megadására a m. kir. Keresk. Múzeum Igazgatósága a kereskedelmi és iparkamarák, a nagyobb országos érdekképviselők és a Magyar-lengyel kamara vezetősége jogosult.

— **A városi tisztviselők és a kedvezményes tűzifa.** Mint ismeretes, a kormány a közszolgálatban álló tisztviselők részére az 1920. évben ki nem adott kedvezményes áru tűzifa ellenértékét 1920. marc. 1-től december 31-ig terjedő időre engedélyezte, készpénz megtérítés alakjában. Az elbírálás során felmerült az a kérdés, hogy a debreceni városi közszolgálat alkalmazottak megkaphatják-e a jelzett készpénz megtérítést 1920. március hónapról, amely hónap első felében ugyanis a város oláh megszállítás alatt állott. A városi tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy mintán Debrecen város sohasem volt idegen közigazgatás alatt, hanem az oláh megszállítás alatt is magyar kezekben volt a közigazgatás, magyar törvények, magyar kormányrendeletek, a magyar kormány által jóváhagyott szabályrendeletek és közgyűlési határozatok szolgáltak a megszállítás alatt is a közigazgatási eljárás alapjául: így 1920. március hónapról is megilleti a közszolgálati tisztviselőket a ki nem adott tűzifa helyett a készpénz-megtérítés.

— **A múzeumi telkek kerítése.** A városi múzeum Hatvan-utca 23. szám alatti helyiségének hátsó kerítését a város rendbe akarta hozatni, ami vagy 6 ezer koronába került volna. Most azonban segítségére jött a városnak a szomszédos telkek tulajdonos, aki magas tűzfalat húzott oda s így feleslegessé vált a kerítés megcsináltatása.

— **Rendőri hírek.** Dr. **Dobos Béla** rendőrbíró, a tegnapi nap folyamán több kihágási ügyből kifolyólag a következőket ítélte el: **Kis Károly** mikeszécsi lakost kitiltási rendelet megszegése miatt 30 napra; **Kiss József** 64 éves hajdussoboszlói lakost engedély nélküli koldulásért 15 napra; öv. **Juhász Lajosné** 60 éves debreceni lakost közveszélyes munkakerülésért 60 nap; **Nyilván Mária** nyiredelényi lakost kitiltási rendelet megszegése miatt 30 nap; **Grósz Géza** szamoskisvárosi lakost utlevél kihágás miatt 10 napi fogházra.

Budapesti élelmiszerpiac apr. 29-én
A mostani eső a terményekre jó hatással van, ezért az állat felhozatal csökkent, minek következtében a hús árak emelkedtek. I. rendű marhahús 90 K, sertés karaj 96-110 K, olvasztani való szalonna 80-86 K, máj 94-96 K, Disznósír 96-100. **Seriés jelentés.** Maradv. 1200 drb sertés 38 drb süldő, érkezett 305 drb sertés, 4 drb süldő, összesen 1505 drb sertés, 42 drb süldő, elkelt 105 drb sertés, maradvány 1400 drb sertés, 42 süldő. Árak 60-70 K. — Terménytőzsde üzletelen. Fehér bab 6-6 K, 25, Mák 30-35 K, tengeri szilárd, tarka bab 5-5 K, 25, dió 34 K. Zöld-ség felék: sóska 16 K, fejes saláta 2-6 K, Tojás 8 K.

Nagy jótékonycélu népnünpély Debrecenben. Május 8-án a magyar állami alkalmazottak országos nyugdíjpótló egyesülete öfensége József kir. herceg fővédnöksége, Hegedüs Loránt pénzügyminiszter és Eber Antal udv. tan. védnöksége slatt „Hegedüs Loránt nevét viselő özv. és árvaalap” javára Debrecenben nagyszabású művészi műsorral népnünpélyt rendez. Bővebbet falragaszokon.

Apponyi Albert hetvenöt éves lesz ez év május 29-én, s csaknem félszázadot töltött az aktív politikai pályán: 1872-ben választották meg először képviselőnek, s csakhamar vezérszerepet játszott a parlamentben. A nevezetes évfordulót országos ünnepekkel ülik meg, s ezek rendezésére tisztelőinek nagy táborából rendező-bizottság alakult, mely csatlakozásra való felhívással kereste meg Debrecen városát is.

Uj táncanfolyam ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban megkezdődött! Felvétel még folyamatban. **Vasárnaponként éjfélig tartó táncestély.** Különórák bármely időben.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

SZÍNHÁZ.

Rómeo és Júlia. Shakespeare örök szépségű tragédiáját újította fel a Csokonai-színház csütörtökön este. A színültig megtelt nézőtér bizonyította, hogy Debrecenben a drámai műfajnak is van közönsége, csak darab legyen hozzá a színpadon. A színház nagy igyekezettel iparkodott biztosítani az előadás sikerét, sajnos, nem sok eredménnyel. Shakespeare interpretálása többet kíván a jóakarattól és igyekezettől. **Szentiványi Béla**, a vendég Rómeo kidomborította a veronai szerelmes ifju minden lelki megnyilatkozását, finom átérzéssel megéleltette a szíve mélyén tomboló érzés-hullámokat, de sem hangja, sem alakja nem ahoz való volt, hogy szerepében sikert tudjon magának biztosítani. A tragikus hős első kelleke a mindennapi tul emelkedő fenségérzetének felkelteni tudása, a félelem és szájalom belimpulálása a hallgatóság lelkebe. **Szentiványi Béla** pedig éppen ehhez nélkülözi a legelengedhetetlenebb feltételeket. Erőtlen gyöngye hangja, ehöz hasonló termete minden művészi produkcióját nagyon illuzióriússá tette. Ugy gondoljuk, hogy **Bánhidj** jobban megállotta volna a helyét ebben a nagy szerepben. **Dörgey Jolán** egyszerűen kitünő Júlia volt, **Egyed Lenke** nagyszerű dajka, de hasonlóan jót produkált a többi szereplő is. Kár, hogy **Kabányi** nem tud szakítani a félszűzségig vitt szimpáthikus merevséggel. A rendezés ügyes volt.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton C. bérletben Bob herceg kerül színre.

Vasárnap délután Az utahi lány, operett. Vasárnap este Bob herceg, operett. Hétfőn A mi falunk. Tisztviselő-est.

Tengerfenék titka amerikai dráma 5 felvonásban. Az amerikai nagybeni vigjáték két felvonásban bemutatja az Aranybika mozi.

(Thora van Deken) **Észak asszonya** norvég dráma 5 felv., az Uránban.

Lotte Neumann, Ossi Oswald és **Kuszár Károly** (Pufi) egy műsorán az Apollóban.

SPORT.

Hadházy Dezső tréningel. Hadházy Dezsőt, a MOVESC országos rudugró bajnokát, mint már megírtuk megoperálták. A kiváló atléta állapotát már annyira megjavult, hogy csütörtökön délután már nagyban tren.rozott a sport tere. Hadházy nagyszerű formában van s valószínű, hogy az idén egy-két pontot javítani fog.

A DKASE Kivárdán. A DKASE vasárnap Kivárdán fog játszani a Kivárdai Sport Egységgel. **Bíró Balogh** lesz.

A DMTK Nyiregyházán. A nyiregyházi S. C.-nak ellentéte lesz vasárnap Nyiregyházán a DMTK, mely vasárnap ott játszik, **Bíró Zempléni** lesz.

Kerületi tanács ülés. Az MLSZ keletmagyarországi kerületének tanácsa 28-án este az Angol kiráivnó külső termében tanács ülést tartott Tóth An. or. kerületi elnök vezetésével. A tárgysorozatban főbb értékes sport ügy szerepelt.

A debreceni atléták. Városunk valamennyi atlétája ma délután 5 órakor a nagyerdei sport-ter. en együttes traininget tart, a Move által május 5-én rendezett országos atlétikai versenyre való tekintettel.

A MOVE atlétikai versenye. A MOVE által május 8-án rendezendő országos atlétikai verseny az első jelekből itélve szenzációsnak ígérkezik. A versenyre eddig nagyon sok vidéki és fővárosi atléta nevezett be. Az egyes atléták nagyszerű formájából következtetve meglepészei rekordok várhatók.

Felhívás a menekültekhez. Mindazok a menekültek, tekintet nélkül arra, hogy az ország melyik részéből valók, akik beakarnak lépni a nemrégben megalakult Erdélyi Menekültek Sport Egyesületébe, rendes és pártoló tagoknak beiratkozhatnak. **Nisner Aladár** mérnöki irodájában. Páspöki-palota 5 kapu, III. em. 42. a. Az Erdélyi menekültek sportegyesületé-e bármely megszállott területéről való, férfiak és nők beléphetnek rendes tagoknak. Pártoló tag az is lehet, aki nem megszállott területéről való.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A felmentett kanászlegény. Kaszás István 23 éves hortobágyi kanászlegényült tegnap délelőtt a vádlottak padján. Ez ellen a Kaszás István ellen az volt a vád, hogy a hortobágyi kurámnak mintegy 70 szál deszkáját ellopta 1920. telén. A törvényszék hármas tanácsa dr. Nagy Kálmán törvényszéki tanácselnök elnökletével tegnap délelőtt tárgyalta a kanászbojtr esetét. A vádat dr. Veress István ügyész képviselte. Tóth Imre tanu kihallgatása után a törvényszék kellő bizonyíték hiányában Kaszás Istvánt a lopás büntetvének vádja alól felmentette. Az ügyész felebbezett az ítélet ellen.

Apró hirdetések.

Aranyat

mindenféle ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Kovács és Altmann

ezüstök, piaco 42. Pannónia épít. let. Bármilyen e szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Urnó

gyors sikerrel tanít magyar notát cigányosan kotta nélkül zongorázni. József király-utca 59.

Rikkancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal a kiadóhivatalunkban

6 os doblengely

rész csapágyakkal eladó. Cséplést vállalok. Ébert, Vargakert K. Tóth-utca 5.

Forgács István

művészi Bádógos-u.

Rikkancsot,

két-három ügyes fiut alkalmaz a HAJDUSÁGI VRRADAT kiadóhivatala. Jelentkezés délelőtt 12-1 óra közt Piac-u. 59. sz.

Teljesen

modern ház Vigkedvő Mihály-utcában. Érdeklődni Hitelszövetkezet Batthyányi-u. 6.

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

megnyílik május 15-én
elsőrendű tejes pensio
60-60 Ko-ig-Kasino.
Felvilágosítással szolgál Menetjegyiroda (fürdőosztály) Budapest, V., Vigadó-ter 1.
Kérjen prospektust.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. szám alatt

Koros Sándor
terti-szabó Budapestben Piac-u. 66
Saját készítésű elegáns terf. öltönyök bapból.

Követeljemindenütt

GERŐ ezeg CZIFÓ-GAF készítményeit vásárolja! Ha nem kapja kereskedőjénél, ugy forduljon közvetlenül
Gerő Adolf Fia cég-Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Cipőüzem: Budapest, I. Bercsényi-u. 10
Nagybani osztály:
Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Bélyeggyár és védőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1355.

KÖZPONTI italmérésben

Hatvan-utca 5. szám

1 liter vegyes faj bor 24.— korona.

A tőzsde

Budapesti zárlat apr. 29. Magyar hitel 1660, Osztrák hitel —, Angol-Magy. bank, 805, Loszámít. bank —, Magy.-Olasz bank 354, Jelz. hitelbank 300, Keresk. bank —, Pesti hazai első —, Borsod-miskolci 2725.
Valuták: Napoleon 765, Angol font 930, Dollár 248, Márka 387, Osztr. kor. 38¹/₂, Rubel 90-97, Lei 396, Sokol 338, Kr. Dinar 711, Lengyel Márka 30.

A bécsi tőzsde apr. 29. Márka 1015, Lei 1055, Lira 3220, Francia frank 5030, Svájci frank 117, Dollár 664, Rubel 240, Sokol 893. **Kijeltesek:** Zágráb —, Berlia —, Prága —, Budapest 266, Olasz —, Angol font 2630, Dinar 1840, Magy. legy. —, Lengyel marka —, Sváje —, Varsó —.

Zürichi zárótőzsde apr. 29. Ber in 872¹/₂, Holland —, Newyork 678, London —, Páris —, Milánó 2770, Brüsszel —, Koppenhága —, Stockholm —, Krisztiania —, Madrid —, Buenos-Aires —, Prága 790, **Budapest 229¹/₂**, Zágráb —, Bukarest 925, Varsó —, Bécs 150, Osztr. lebely. —.

Budapesti árutőzsde apr. 29. Irányzat lanya, Fehér bab 5-7, Köles 5-6, lencse 10-16, takarmány árpa 9,50-10, sör árpa 11,50-12,50, zab 930, tengeri 850-870, repce 12-14, szalma 260-300, takarmány szalma 300-300, ab. Budapest mind.

Vetőmagvak: Irányzat élénk. Bükköny 16-18, viktória borsó 10-12, öszi borsó 750-800, lencse 60-60, cirok 700-650, napraforgó 8-9, kendermag 11-12, mák 32.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György**
DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

METEOR MOZGÓBAN

Bocskay-ter.

Holnap, maj. hó 1-én vasárnap

A tigrisarcu ember 10. rész.

Amerikai kalandor történet IV. részben 25 felv. IV. rész A két amazon 6 felv.

Eickel és Goebel artista.

Jegyelővétel szombaton d. e. 10 órától.

Előadások kezdete d. u. 4, 6 és 8 órakor.

Helyárak: P. 16, F. 14, I. 12, II. 8, III. 6 korona.

Arifjő és o'csó hushoz

akar jutni, fardjon le **Bikfalvi László Péterfia 54.** üzlete, ahol I. rendű marhahús 56 K. I. rendű borjúhús 56 K-as árban mindennap kapható. Tisztelettel: BIKFALVI LÁSZLÓ.

Tűzifa

azonnali szállításra kapható:
1 mossa hasáb telepen 150 K
1 „ aprított fa 165 K
1 „ „ tuskó 135 K
aprított fa és tuskó házhoz o-o szállítva értendő. o-o

Polyánszky Orest, tűzifa és szénkereskedő. Telefon 181.

Budapesti élelmiszerpiac apr. 29-én
A mostani eső a terményekre jó hatással van, s ezért az állat felhozatala csökkent, minek következtében a hus árak emelkedtek. I. rendű marhahús 90 K, sertés karaj 96—110 K, olvasztani való szalonna 80—86 K, máj 94—96 K, Disznósír 96—100. **Seriés** jelentés. Maradv. 1200 drb sertés 38 drb süldő, érkezett 305 drb sertés, 4 drb süldő, összesen 1505 drb sertés, 42 drb süldő, elkelt 105 drb sertés, maradvány 1400 drb sertés, 42 süldő. Árak 60—70 K. — Terményüzlet üzemeltelen. Fehér bab 6—6 K, 25, Mák 30—35 K, tengeri szilárd, tarka bab 5—5 K, 25, dió 34 K. Zöld-ség félék: sóska 16 K, fejes saláta 2—6 K. Tojás 8 K.

Nagy jótékonycélu népnepély Debrecenben. Május 8-án a magyar állami alkalmazottak országos nyugdíjpótló egyesülete öfensége József kir. herceg fővédnöksége, Hegedüs Loránt pénzügyminiszter és Éber Antal udv. tan. védnöksége slatt "Hegedüs Loránt nevét viselő özv. és árvaalap" javára Debrecenben nagyszabású művészi műsorral népnepélyt rendez. Bővebbet falragaszokon.

Apponyi Albert hetvenöt éves lesz ez év május 29-én, s csaknem félszázadot töltött az aktív politikai pályán: 1872-ben választották meg először képviselőnek, s csakhamar vezérszerepet játszott a parlamentben. A nevezetes évfordulót országos ünnepekkel ülik meg, s ezek rendezésére tisztelőinek nagy táborából rendező-bizottság alakult, mely esatlakozásra való felhívással kereste meg Debrecen városát is.

Új táncianfolyam ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban megkezdődött! Felvelet még folyamatban. **Vasárnaponként éjfélig tartó táncestély.** Különórák bármely időben.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

SZÍNHÁZ.

Rómeo és Júlia. Shakespeare örök szépségű tragédiáját újította fel a Csokonai-színház esütörtökön este. A színültig megtelt nézőtér bizonyította, hogy Debrecenben a drámai műfajnak is van közönsége, csak darab legyen hozzá a színpadon. A színház nagy igyekezettel iparkodott biztosítani az előadás sikerét, sajnos, nem sok eredménnyel. Shakespeare interpretálása többet kíván a jóakarathal és igyekezetnél. **Szentiványi Béla**, a vendég Rómeo kidomborította a veronai szerelmes ifjú minden lelki megnyilatkozását, finom átérzéssel megéleventette a szíve mélyén tomboló érzés-hullámokat, de sem hangja, sem alakja nem ahoz való volt, hogy szerepében sikert tudjon magának biztosítani. A tragikus hős első kelléke a mindennapi tul emelkedő fenségérzetének felkelteni tudása, a félelem és szánalom beleimputálása a hallgatóság lelkébe. **Szentiványi Béla** pedig éppen ehez nélkülözi a legelengedhetetlenebb feltételeket. Erőtlen gyöngye hangja, ehez hasonló termete minden művészi produkcióját nagyon illuzóriussá tette. Ugy gondoljuk, hogy **Bánhid** jobban megállotta volna a helyét ebben a nagy szerepben. **Dörgey Jolán** egyszerűen kitűnő Júlia volt, **Egyed Lenke** nagyszerű dajka, de hasonlóan jót produkált a többi szereplő is. Kár, hogy **Kubányi** nem tud szakítani a félszepségig vitt szimpáthotikus merevséggel. A rendezés ügyes volt.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton C. bérletben Bob herceg kerül színre.

Vasárnap délután Az utahi lány, operett.
Vasárnap este Bob herceg, operett.
Hétfőn A mi falunk. Tiszviselő-est.

Tengerfenék titka amerikai dráma 5 felvonásban. Az amerikai nagynéni vigjáték két felvonásban bemutatja az Aranybika mozi.

(Thora van Deken) Észak asszonya norvég dráma 5 felv. az Uránában.

Lotte Neumann, Ossi Oswald és Huszár Károly (Pufi) egy műsoron az Apollóban.

SPORT.

Hadházy Dezső tréningel. Hadházy Dezsőt, a MOVESC országos rugórajó bajnokát, mint már megírtuk megoperálták. A kiváló atléta állapota már annyira megjavult, hogy esütörtökön délután már nagyban trenírozott a sport tere. Hadházy nagyszerű formában van s valószínű, hogy az idén egy-két pontot javítani fog.

A DKASE Kivárdán. A DKASE vasárnap Kivárdán fog játszani a kivárdai Sport Egylettel. Ürő Balogh lesz.

A DMTK Nyiregyházán. A nyiregyházi S. C.-nak ellentele lesz vasárnap Nyiregyházán a DMTK, mely vasárnap ott játszik, Bíró Zempléni lesz.

Körületi tanács ülés. Az MLSz keletmagyarországi körületének tanácsa 28-án este az Angol kiráivó kúria termében tanács ülést tartott Toifin Andor körületi elnök vezetésével. A tárgysorozatban több értékes sport ügy szerepelt.

A debreceni atléták. Városunk valamennyi atlétája ma délután 5 órakor a nagyerdői sport-terren együttes traininget tart, a Move által május 5-én rendezett országos atlétikai versenyre való tekintettel.

A MOVE atlétikai versenye. A MOVE által május 8-án rendezendő országos atlétikai verseny az első jelekből itélve szenzációsnak ígérkezik. A versenyre eddig nagyon sok vidéki és fővárosi atléta nevezett be. Az egyes atléták nagyszerű formájából következtetve meglepetésszerű rekordok várhatók.

Felhívás a menekültekhez. Mindaok a menekültek, tekintet nélkül arra, hogy az ország melyik részéből valók, akik beakarnak lépni a nemrégben megalakult Erdélyi Menekültek Sport Egyesületébe, rendes és pártoló tagoknak beiratkozhatnak. Nisner Aladár mérnöki irodájában. Püspöki-palota 5 kapu, III. em. 42. a. Az Erdélyi menekültek sportegyesületébe bármely megszállott területről valók, férfiak és nők beléphetnek rendes tagoknak. Pártoló tag az is lehet, aki nem megszállott területről való.

TÖRVÉNYKEZÉS

A felmentett kanászlegény. Kaszás István 23 éves hortobágyi kanászlegényült tegnap délelőtt a vádlottak padján. Ez ellen a Kaszás István ellen az volt a vád, hogy a hortobágyi karámnak mintegy 70 szál deszkáját ellopta 1920. telén. A törvényszék hármastanácsa dr. Nagy Kálmán törvényszéki tanácselnök elnökletével tegnap délelőtt tárgyalta a kanászbojtár esetét. A vádat dr. Veress István ügyész képviselte. Tóth Imre tanu kihallgatása után a törvényszék kellő bizonyíték hiányában Kaszás Istvánt a lopás büntetésének vádjára alól felmentette. Az ügyész felebbezett az ítélet ellen.

Apró hirdetések.

Aranyat mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Kovács és Allmann szülők, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába való munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Ürő gyors sikerrel tanít magyar nótát cigányosan kotta nélkül zongorázni. József király-utca 59.

Rikkancsok felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

6 os dobtengely réz csapágyakkal eladó. Cséplést vállalok. Ébert, Vargakert K. Tóth-utca 5.

Forgács István műórás Bádócs-ú.

Rikkancsot, két-három ügyes fiut alkalmaz a HAJDUSÁGI VRRADAT kiadóhivatala. Jelentkezés délelben 12—1 óra közt Piac u. 59. sz.

Teljesen modern ház Vigkedvő Mihály-utcában. Érdeklődni Hitelszövetkezet Battyhányi-ú. 6.

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

megnyílik május 15-én
elsőrendű teljes pensio
50—60 Ko-ig—Kasino.
Felvilágosítással szolgál Menetjegyiroda (fürdőosztály) Budapest, V., Vigadó-ter 1.
Kérjen prospektust.

Lapkiadó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. szám alatt

Koros Sándor férfi-szabó kiadóhivatal Piac-u. 66 saját készíttést elegáns férfiköltönyök kaphatók.

Követeljemindenüit

GERŐ ÖZÉS CZIFÓ-GAF késaitményeit védjeggyel
Ha nem kapna kereskedőjétől, ny forduljon közvetlenül
Gerő Adolf Fia cég- Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Cipőüzem: Budapest, I. Bercsényi-ú. 10
Nagybani osztály:
Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Bélyeggyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Battyhányi-utca 22.
Telefon 1365.

RÖZPONTI italmérésben

Hatvan-utca 5. szám

1 liter vegyes faj bor 24.—korona.

A tőzsde

Budapesti zárlat apr. 29. Magyar hitel 1660, Osztrák hitel —, Angol-Magy. bank, 805, Lészámít. bank —, Magy.-Olasz bank 354, Jelt. hitelbank 300, Keresk. bank —, Posti hazai első —, Borsod-miskolci 2725.
Valuták: Napoleon 765, Angol font 980, Dollár 248, Márka 387, Osztr. kor. 38^{1/2}, Rubel 90—97, Lei 396, Sokol 338, Kr. Dinar 711, Lengyel Márka 30.

A bécsi tőzsde apr. 29. Márka 1015, Lei 1055, Lira 3220, Francia frank 5030, Svájci frank 117, Dollár 664, Rubel 240, Sokol 808. **Kijeltek:** Zágráb —, Berlia —, Prága —, Budapest 266, Olasz —, Angol font 2630, Dinar 1840, Magy. legy. —, Lengyel márka —, Sváje —, Varsó —.

Zürichi zárótőzsde apr. 29. Ber in 872^{1/2}, Holland —, Newyork 573, London —, Páris —, Milánó 2770, Brüsszel —, Koppenhága —, Stockholm —, Krisztiania —, Madrid —, Buenos-Aires —, Prága 790, Budapest 220^{1/2}, Zágráb —, Bukarest 925, Varsó —, Bécs 150, Osztr. lebely. —.

Budapesti árutőzsde apr. 29. Irányzat lanya. Fehér bab 5—7, Köles 5—6, lenese 10—16, takarmány árpa 9,50—10, sör árpa 11,50—12,50, zab 930, tengeri 850—870, repce 12—14, szalma 260—300, takarmány szalma 300—300, ab. Budapest mind.

Vetőmagvak: Irányzat élénk. Bükköny 16—18, viktória borsó 10—12, őszi borsó 750—800, lenese 60—60, cirok 700—650, napraforgó 8—9, kendermag 11—12, mák 32.

Dollárt

és más idegőn pénz aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

METEOR MOZGÓBAN

Socska-ter.

Holnap, maj. hó 1-én vasárnap

A tigrisarcu ember IV. rész.

Amerikai kalandor történet IV. részben 25 felv. IV. rész A két amazon 6 felv.

Eichel és Sochel artista.

Jegyelővétel szombaton d. e. 10 órától.

Előadások kezdete d. u. 4, 6 és 8 órakor.

Helyárak: P. 16, F. 14, I. 12, H. 8, III. 6 korona.

Aki jó és olcsó hushoz

akar jutni, fáradjon le

Bikfalvi László Peterfia 54.

üzlete, ahol I. rendű marhahús 56 K, I. rendű borjúhús 56 K-ás árban mindennap kapható. Tisztelettel: BIKFALVI LÁSZLÓ.

Tűzifa

azonnali szállításra kapható:

1 mossa hasáb telopen 150 K

1 „ aprított fa 165 K

1 „ „ tuskó 135 K

aprított fa és tuskó házhoz

o-o szállítva értendő. o-o

Polyánszky Orest,

tűzifa és szénkereskedő. Telefon 181.

helyiségében tartott előadást a tulajdonjogról melyen a polgári osztály és a magántulajdon ellen izgatott mint amely megvásárol magának jólétet, egészséget, stb. Rombolni kell, hogy azután építhessünk.

Erre vonatkozólag azt állítja, hogy ő a kapitalizmust nem osztálynak, hanem intézménynek tekintette s azért használt erősebb kitételeket.

A következő vádpont szerint izgató beszédet tartott a harctérre induló vörös katonákhoz, s ezzel összefügg a hűtlenségre való felhívás vádja is, mert ugyanakkor olyan kijelentéseket tett, hogy „segít majd az orosz szovjet”. „azokkal vállvetve küzdünk.” Vági ezt határozottan tagadja.

Március 27-én, amikor a budapesti utjának eredményeiről beszámolt, szintén izgatott a polgári osztály s a tulajdonjog ellen.

Elmondta, hogy Pesten Vágó Béla s a többi zsidó mily lázas munkát folytat a proletárdiktatura megalapozása érdekében s ennek szeretné megnyerni a debreceni munkásságot A polgárság elleni gyűlöletre hívja fel a jelenlevőket.

Vági szerint a lapokban megjelent tudósítás szintén „betétek”-et tartalmaz.

Lázadással azért vádolja a kir. ügyészség, mert ő is aláírta azt a rendeletet, amely a vörös hadseregbe való sorozást rendeli el.

Vági ezt tagadja, mert akkor itthon sem volt, mikor ez megjelent.

Hatóság elleni erőszak büntetését és 17

rendbeli zsarolást úgy követte el, hogy a városi számvevőséget számfejtésre utasította, az orgazdaságot pedig azzal, hogy egy alkalommal 6800 korona fizetést, a meneküléskor pedig 47,108 és 100 ezer koronát, Budapesten pedig 2000 koronát vett fel.

Vági ezt beismeri, de kijelenti, hogy a 100 ezer koronát visszaadta.

Az utolsó vádpont szerint azzal van vádolva, hogy március 27-én rendeletet adott ki az üzletek részleges bezárására vonatkozólag.

Vági ezt tagadja és a vádat Hajdu Dzsőre hárítja.

Ezután megkezdtek a tanuvallomásokat.

Majd Vági védője a bizonyítás kiegészítését kéri, amellyel vádlott előéletét akarja megvilágítani. A bíróság ennek azonban nem ad helyet.

Balogh István ügyész mondja el ezután vádbeszédét, majd avédelem védekezéseit. Utoljára maga Vági mond megatott hangon beszédét s felmentést kért.

A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet. A bíróság 6 rendbeli izgatás, zsarolás, orgazdaság és személyes szabadság megsértésében mondta ki *bűnösnek Vágit s ezért 5 évi börtönrre s 3 évi hivatalvesztésre ítélte. A büntetésből 1 évet és 4 hónapot kitöltöttek vettek. A többi vádpont alul felmentette a bíróság.*

Enyhítő körülménynek vette a bíróság büntetlen előéletét, beismerését, súlyosbítóknak a bűnhalmazt s hogy *Vági is hozzájárult a magyar nemzet romlásba döntéséhez.*

Debrecen a két hajléktalan egyetemért

Társadalmi akcióra van szükség — Levél a főszerkesztőhöz

Ismertettük olvasóinkkal azt az önzetlen, tisztán nemzeti és tudományos indítékok alapján megkezdett széleskörű akciót, melyet a debreceni Kir. Magy. Tudomány Egyetem tanácsa indított a két hajléktalanná vált egyetemnek Debrecenben való ideiglenes elhelyezése érdekében. Rámutattunk arra, hogy nem helyi, hanem kulturális értékek tömörítéséről van szó, arról, hogy merőben gazdasági szempontok figyelembevételével mellett is megmenthető legyen a köznek, az épülő keresztény Magyarországnak a két száműzött Alma Mater bőséges tudomány-forrása. Közöltük a legilletékesebb tényezőnek, a debreceni Egyetem Rector Magnificusának, *Pokoly József* dr-nak erre vonatkozó véleményét is, melyből megállapítottuk, hogy minden felmutatható komoly érv igenis amellett szól, hogy a pozsonyi és kolozsvári egyetemeket, addig is, míg kincses Erdélybe és az ő koronázó városba visszamehetnek, Debrecenben kell elhelyezni.

Ennek a felfogásunknak, s az egyetemes kultúra érdekében való ily irányú felszólalásunknak visszhangjaképpen kaptuk ma az alábbi levelet dr. *barabási Kun József* egyetemi tanártól:

Debrecen, 1921. jan. 18.

Tisztelt barátom!

Most, midőn e hét folyamán nagyobb küldetés fogja városunkból Budapesten felkeresni az illetékes politikai tényezőket az ország három vidéki egyetemének Debrecenben való együttműködése érdekében, sietek a nyilvánosság előtt kifejezést adni annak az őszinte elismerésnek, amelyet a Hajdúföld e nagyfontosságú ügyben való lelkes támogatásáért bizonyára mind azok éreznek, akik velem együtt ez annyira kívánatos cél mielőbbi megvalósulását szívükön viselik.

Egészen kétségtelen, hogy a helybeli sajtó egyik organuma sem tette annyira magáévá ezt az ügyet, egyik sem szegődött oly erős határozottsággal szolgálatába, mint éppen a Hajdúföld. Ez a lap, első peretől felismerte, hogy ennek a kérésnek a debreceni egyetem tanácsa által kezdeményezett értelemben való megoldása, egyetemes nemzeti, egyetemes helyi és egyetemes tudományos érdek.

Most már csak arra van szükség, hogy a Hajdúföld fejtsen ki továbbra is lelkes propagandát, kövessen el mindent oly irányban, hogy az egész debreceni társadalom érdeklődését

felkeltse a város és a szomszédos vármegyék összes mértékadó tényezőinek erélyes támogatását biztosítsa ezen nagy nemzeti és kulturális cél sikeres megvalósítása érdekében.

Minden tárgyalás szempont az, amit parancsolja, hogy a három vidéki egyetem — legelőször ideiglenesen — Debrecenben nyerjen elhelyezést. Itt válik a magyar kultúra, a magyar erkölcs, a magyar hazafiaság éltető és serkentő faktorává.

Félre a lagymatag közönnyel, kicsinyes pesszimizmussal! Bizni kell és cselekedni! A sült galamb nem repül senki szájába.

Csak akarnunk kell szilárdan, szívós kitartással és a várt siker nem maradhat el.

Szíves üdvözléssel kész hived

barabási Kun József

kir. kamarás, egyetemi tanár.

(Befejezésül:) Ehhez a levélhez nincs mit hozzátennünk, csak hangsúlyozzuk, hogy Debrecen városának és az egész Tiszántulnak eminens érdekei fűződnek a három vidéki egyetem együttműködéséhez. Egy szívvel, egy lélekkel fogjon hát össze a társadalom minden rétege, hogy ezek az érdekek az ősmagyar közöny folytán háttérbe ne szorújanak.

Hallerék nem csatlakoznak Andrássyhoz

Andrássy 60—70 tagra számít

Budapest, jan. 18. (N. St. t. j.) Hir szerint Andrássy Gyula pártalakítási kísérletének eddigi eredményeit nyilvánosságra hozza. A pártalakításra vonatkozó tárgyalások kedvező stádiumban vannak. A megegyezés az Andrássy és Szmracsai csoport között teljes. Ugyancsak lényeges közeledés történt a Haller István vezetés alatt álló keresztény-szociálistákhoz is, ugyszintén Bleyer Jakab és a nemzeti-szélsőségekkel, valamint a pártonkívüliekkel is. Valószínű, hogy a disszidensek jelentékeny része is csatlakozik Andrássy pártjához, amely ezek szerint 60—70 főből állana. Az új párt legközelebb megalakul.

Ezzel szemben az Új Nemzedék arról értesül, hogy *Haller István, Ernst Sándor és Tury Béla* az Andrássyval folytatott tanácskozásuk eredményeit a párttal még nem közölték,

A megkövült igazság

Négy kőbeöntött jellegzetesen magyar gondolatot adtak át vasárnap az ország népének. Fájó, gyöttrő, mardosó gondolatát a Felvidék, a Bácska, Erdély és Nyugatmagyarország szégyenteljes elvesztésének. Ezt a négy gondolatot mintázta meg és véste bele az élettelen anyagba a magyar fájdalom, hogy az idők fordulásaig némán és kiáltó szava legyen mind a négy, az eltiporhatatlan örök igazságnak. Annak, mely minden békeszerződés, minden rend és konszolidáció mellett is benne él, benne tüzel és lángol a magyar lelkekben, nincs entente, nincs hatalom a világon, mely erőszakkal ki tudná ezt onnan parancsolni. Annak az igazságnak, melyet mátlól kezdve ez a világ mind a négy tája felé harsány hangon kiáltó esodálatos négy szobor fog beleoltani az újszülött magyar csecsemő lelkébe, melyet mátlól kezdve ez a kőbe vésett négy gondolat fog ébrentartani északon, keleten, délen és nyugaton a béklyóba vert rabmagyar szívében. Mindaddig, míg el nem jő, be nem teljesedik a megdönthetetlen magyar igazság: ezeréves hazánk területi egysége és sérthetlensége...

Nagyráhatott magasztos célból alkotott pompás négy szobor ez. Egy ezeréves nemzet szivedobbanása, egy megdönthetetlen igazság megtestesülése, Maga a megkövült magyar tragédia. Mint a háromszáz vitéz emlékoszlópa a Thermopilei zorosban Spárta sirja fölött. Egy némán is beszédes üzenet az ország négy tája felé. Üzenet a magyar — hegyeknek — völgyeknek, üzenet a magyar folyóknak — rónáknak, üzenet a Felvidéknek, Erdélynek, Bácskának, nyugati végeknek: él magyar, áll Buda még, ne esüggedjenek. Amíg egyetlen igaz szív dobog ez országban, anig egyetlen reménysugár szunnyad a lelkekben, egy álma, egy vágya, egy gondolata lesz mindig a magyarnak: feltámadni. Feltámadni a gyalázatos, ocsmány lethargiából, feltámadni a gyászból, szögyenyből, gyalázatból és bátran, férfiasan, büszkén lemosni a foltot Szent István ezeréves koronájáról. Ezt hirdeti, ezt harsogja a négy remekbékészült irredentaszobor az ország fővárosában, s ezt érti, ezt érzi ki belőlük minden hazájáért dobogó igaz magyar szív:

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.*

ami csak amellett bizonyít, hogy a végleges döntésnek még a lehetősége is távol áll. Arról, hogy a keresztény-szociálisták Andrássyhoz csatlakoznak nem lehet szó.

A keresztény-szociálisták egyik vezetőtagja kijelentette, hogy az új pártalakulásnak csak úgy van értelme, ha annak gerincét a keresztény motívum teszi. Másra, mint becsületes keresztény szociális politikára nem vállalkoznak. A pártnak a többségét a keresztény-szociálistáknak kell alkotni s nem lehet szó a keresztény-szociálista szakszervezetek feladásáról sem.

Budapest, jan. 18. (N. St. t. j.) A keresztény nemzeti egyesülés pártja kijelentette, hogy a tagjai közé tartozó keresztény-szociálistáknak az Andrássy-csoporthoz való csatlakozásáról szülő hírek nem felelnek meg a valóságnak.

HIREK

A nagy vértanu,

akit szent hitéért halálra keresnek a jézsuiták, a legujabb tanuvalloomsok szerint már keserves börtönt is szenvedett üldözötől. Súlyos, nehéz hideg börtönt, mint hajdan a gályarabok, mielőtt a tengerre hurcolták volna őket. Oh, mily boldog lehet az a halandó, kit ily dicső szerepre predesztinált a Teremtő!... Csak azt szeretnék hallani azoktól a kitűnő memóriájú szemtanúktól, hogy mikor is volt és hol volt az a börtön? Mert — sajnos — mi akárhogy erőltetjük is képzeletársítási mechanizmusunkat, sehogyan sem tudunk ilyesmire visszaemlékezni... Vagy talán a Barta elvtársnál való kihallgatásra méltóztatnak gondolni? Az volt a vértanuk börtöne?... De hisz ott csak a burzsujsokak tették a hüvösre, a szivbéli proletárokat ellenben barátságos kézszorítás és bocsánatkérés mellett bocsájtották szabadon... Legfőbbjében formáság kedvéért egy autogramot kértek tőlük emlékre... Ez volna mégis az a bizonyos börtön?

Hubert főispán helyén marad. Hiába mozgósította a Baltazár-klikt az összes zsidó és szabadműves lapokat, hiába kürtölték tele az országot, hogy a kormány elejtette Hubert Ottó főispánt, sőt némelyik már utódjául megteremtette elődjét, Szomjas Gusztáv Hajdu vármegye főispánja személyében, miután az öreg „szellemi rokkant” főispánjelöltségét (az Egyetértés páttantotta ki a szabadműves páholy titkos konyhájáról a szikrát!) egyszerűen kinevezték Budapesten is, Debreczenben is. — Hiába volt minden erőlködés, Hubert Ottó főispán marad és maradni fog akkor is, ha esetleg még egyszer bizalmatlanságot szavazna neki ez a klikt, melynek kísérését a törvényhatósági bizottság természetéből alig várja már Debreczen igaz keresztyén társadalmában. Akárhogy is erőlködnek a Baltazár-klikt zsidó és a vakolokanalas fenelegényei, Hubert Ottó főispán helyén fog maradni és majd az új törvényhatósági bizottság fogja eldönteni a bizalom kérdését. Vegye ezt végre tudomásul az egész kompánia.

Szórakozott órák mester. A rendőrségen Bauer Péter Diószegi-uti és Farkas László Mór-utcai lakosok feljelentést tettek Sheppel Kálmán Battlányi-utcai órák ellen, aki neki javítás végett átadott órájukat nem adta vissza. A rendőrségen Scheppel azt a vallomást tette, hogy az órák megvannak ugyan, de szórakozottságból kölcsön adta a javítás végett neki átadott órák ellenében valamelyik munkáltatójának. A rendőrség megindította az eljárást.

Be kell jelenteni a vasuti mozdonyokat! A m. kir. minisztérium rendelete értelmében az ország területén üzemben tartott saját használatu (ipari, gazdasági, erdei) vasuti mozdonyok, valamint az üzemben nem lévő és nem közforgalmu vasut tulajdonában álló raktáron levő, beraktározott, tárolt) vasuti mozdonyok tekintet nélkül a nyomtávolságra, a m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőségnek (Budapest, Lánchid- u. 2. szám) 1920 november hó 17-ig írásban bejelentendők voltak. A városi előjáróság most felhívja mindazon érdekelteteket, akik a bejelentést elmulasztották, hogy kötelezettségüknek legkésőbb január hó 31-ig annyival inkább tegyenek eleget, mert a bejelentés elmulasztása kihágást képez, s 6 hónapig terjedhető elzárással s 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. — Bejelentésre kötelesek az üzemben levő mozdonyokra nézve a vasut engedményese, az üzemben nem levő mozdonyokra pedig a mozdony tulajdonosa s mindaz, aki azt birtokában, őrizetében tartja. Kiterjed a bejelentési kötelezettség az állami üzemek saját használatu vasutjának mozdonyaira is.

Bécs politikai válság küszöbén

Bécs, jan. 18. (Nemz. St. tel. jel.) A műszaki szövetség elhatározta, hogy felszólítja az osztrák kormányt, miszerint január 20-ig törje le a drágaságot, mert különben a *Technische Union* proklamálni fogja az általános sztrájkot s minden árdrágítót fel fognak akasztani E határozattal kapcsolatban az a

— **Lesz végre gáz is!** Ugy látszik, jobb napok szellője szálldogál felénk... A városi villamosüzem igazgatósága közli, hogy máttól kezdve a további intézkedésig mindennap délután 1 órától esti 11 óráig lesz villamosáram, főzési célokra pedig reggel 7 és 8 óra, délben 11 és fél 1 óra, este 7 és 8 óra között gázszolgáltatás... Kezdünk emberi életet élni!

— **Felhívás tűzifának vagontelekben való jegyzésére!** Felkérjük mindazokat, kik a Cseh-Szlovákiából érkező tűzifából vagonteleket akarnak venni, ebbeli szándékukat a pénztárnál f. hó 23-ig bejelenteni szíveskedjenek. A bejelentéssel egyidejűleg a fa ára készpénzben letétbe helyezendő. *Városi házi-pénztár.*

Válaszjegyzékünk Párisban

Budapest, jan. 18. (Nemzeti St. tel. jel.) A magyar kormány a legfőbb tanácsához intézett válaszát még nem adták át. Az átnyújtás csak akkor történik meg, ha az új francia kormány véglegesen megalakul.

Lázadás a népbiztosok ellen

Páris, jan. 18. (N. St. tel. jel.) Szikratávirat. Kievdben a vöröshadsereg fellázadt a népbiztosok ellen. A népbiztosok Moszkvából hoznak segítő csapatokat.

A nyugati megyék tiltakozása

Budapest, jan. 18. (N. St. t. j.) Moson, Sopron és Vas vármegye küldöttsége kereste fel a miniszterelnököt s törhetetlen kitarításukat és ragaszkodásukat fejezték ki Magyarország iránt s tiltakoztak az elszakítás ellen. A miniszterelnök magyar és német nyelven mondott válaszában igazságtalanságnak bélyegezte Ausztria eljárását s reményét fejezte ki, hogy ezt Ausztria is belátja s sikerülni fog a békés megegyezés.

Mozgás a demokraták között

Budapest, jan. 18. (Nemzeti St. tel. jel.) Sándor Pál, Barczay István, Márkus Jenő kiléptek a demokrata pártból. Ugron Gábor Vázsonyi Vilmos hazajöveteléig elhalasztotta a kilépést. Barczayék új liberális demokrata pártot akarnak alakítani. Érintkezésbe fognak lépni a kormányzópart liberálisabb elemeivel is akik Bottlik József köré csoportosulnak. Szó van arról, hogy Baltazár Dezső pártalakítási tervet összefüggésben van Barczayék és Sándor Pál akcióival.

Keresztyén internacionále

Budapest, jan. 18. (Nemz. St. tel. jel.) A keresztyénszocialisták vasárnapi nagygyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyet ma nyújtottak át a miniszterelnöknek. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a munkabéremelést cirkulus vitiozusnak tartja. A drágaság megszüntetése a valuta megjavulásával lehet elérni, de erre legalább márciusig kell türellemmel várni.

A zsidókérdést a keresztyén internacionalizmus megerősítése révén tartja megoldhatónak. A szociális törvényjavaslatok készítés alatt vannak. A küldöttség ezután a határozati javaslatot a kormányzó kabinetirodájában adta át.

Az ébredők Szmrecsányi ellen

Budapest, jan. 18. (N. St. t. j.) A Virradat arról értesül, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete nem helyesli Szmrecsányi eljárását. Szmrecsányi kísérletet tett arra, hogy az ébredők álláspontját a királykérdésben megváltoztassa és a legitimisták szolgálatába állítsa. A kísérlet sikertelen maradt. Hír szerint Szmrecsányi le fog mondani az Eme elnökségéről.

— **Nyomdászok álarcos bálja.** A debreceni nyomdászok könyvtáralapjuk javára nagyszabású álarcos-bált rendeznek e hó 23-án, vasárnap a Bika dísztermében. A mulatság tombolával, konfetti szerpentinnel, jutalomdíjazásokkal lesz egybekötve. Kezdeté délután 4 órakor. Belépőjegy vigalmi adóval együtt 26 korona. Már most megváltható a Színházi Figaróban (ref. püspöki palota). Felülfizetéseket elfogad Bartha József, a Hegedűs és Sándorféle nyomdában. Piac-u. 49. A táncterem fűtve lesz.

— **Kereskedőink amerikai utazása.** A kereskedelmi és iparkamara az érdekeltég tudomására hozza, hogy a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatósága olyan megállapodást kötött az amerikai misszióval, amely szerint üzleti ügyben utazó kereskedőink a m. kir. Kereskedelmi Muzzeum ajánlatára e özetes beutazási engedély nélkül utlevélvisumot kaphatnak.

Ennek megszerzéséhez személyes megjelenés mellett szükséges: az utlevél, cégbejegyzés (esetleg iparigazolvány) a cég pontos címe és szakmája, a cég eddigi amerikai összeköttetéseit igazoló üzleti levelek, a cég vagyoni viszonyainak megvizsgálható igazolása, a városok megjelölése, ahova az utazás tervezetik, az utazó jó hírnevét, tisztá multját és azt a körülményt igazoló rendőrhatalósági bizonyítvány, hogy a boseviziummal szemmelé összeköttetésben nem volt. — Amennyiben a cég valamely alkalmazottját óhajja kiküldeni, akkor szükséges az alkalmazotti viszonyok okmányoszerű igazolása és a cég részéről az anyagi garanciák vállalása.

Az ajánlás birtokában lévő cégek az amerikai misszióval csak azt kötelesek meg igazolni, vajjon az utazni szándékozó teljesített-e a háboruban katonai szolgálatot vagy nem és milyen minőségben.

— **Csak 20 tonna szén jött!** Mig a küldöttség Budapesten járt, addig bőven jött szén, alig érkezett azonban vissza Hubert Ottó főispán a küldöttséggel, már az első napon csak 20 tonna szén érkezett 80 helyett. A főispán azonnal táviratilag fordult felvilágosításért a szénkormánybiztossághoz, hogy mi az oka a napi 80 tonna elmaradásának?

— **Hatósági lisztellátás Alsójózsán.** (Levél a Szerkesztőhöz) Tekintetes szerkesztő ur! Alulírott, alázattal kérem, méltóztatssék közérdekből alábbi soraimat b. lapjában közzétenni.

Alsójózsán község lakosságát, melynek 98 százaléka szőlőműveléssel s meliékiesen dinnycenyésszettel foglalkozik, aug. hónapban olyan jégeső látogatta meg, mely a termésben 100 százalékos kárt okozott. Buza vagy rozs vetése alig volt néhány családnak. s ezeken kívül csak azok láthatták el magokat kenyérmaggal, kik részben aratást végeztek. Sajnos, ilyenek nagyon kevesen voltak. Akiknek sem nem termett, sem arató részt nem kaptak, azok rá voltak utalva a hatósági ellátásra. Ámde milyen volt s milyen az még ma is? Aug. hónapban 4, szeptemberben 3, októberben 3 kg. volt a fejadag. Érdeklődtem az alispáni hivatalban, mi lehet az oka, hogy mikor a fejadag 6 kg. ban van megállapítva, e község lakossai immár harmadik hónapja csak fél fejadagot kapnak.

Megállapítást nyert, hogy az ellátatlanok száma jóval több volt, mint amennyi be lett jelentve. Az alispáni hivatal rendeletére történt egy újabb összeírás, aminek az lett az eredménye, hogy az ellátatlanok száma 200-ról 509-re emelkedett.

Nyugodtan vártuk a novemberi lisztosztást, s a revízió eredménye az lett, hogy novemberben 1 kg. 40 dkg. lett a fejadag. Újbló eljártam az illetékes köröknél a vármegyehezán, s azt a felvilágosítást kaptam, hogy később kaptak meg az újabb összeírás eredményét, s a novemberi liszt még a régebbi 200 személy után lett kiutalva. Ezek után joggal megnyugtathattam az elégedetlen lakosságot, hogy decemberben biztosan megkapják a 6 kg. lisztet fejenként. S mi történt? December 20—22-ike körül volt a lisztosztás s a fejadag a régi 3 kg. Azóta lisztosztás nem volt. Vajjon mivel táplálkozzék hát ez az 509 szerencsétlen ellátatlan, ha még a mindennapi kenyere sincs meg? Vagy a vármegyehezán senkisé tudja, mi az a koplalás?... Sürgős intézkedést kérünk.

Alsójózsán, 1921 jan. 15.]

Sándor Imre
ref. tanító.

— A magunk részéről Szomjas főispán ur szives figyelmébe ajánljuk ezt a szomoruan megdöbbentő levelet...